

ció i de vuit sants guerrers de la legió tebanana que van morir amb el seu capità Maurici. Escuts de Catalunya i Manresa, a la part superior.

Arqueta de Santa Agnès i Sant Fruitós

Presenta a les dues cares laterals les imatges dels respectius sants i els diaques Auguri i Eulogi i, també, les de la Verge Maria, dreta amb l'Infant al coll, i de Jesús crucificat entre Maria i Sant Joan. Escuts de Catalunya i Manresa, a la part superior.

Capella dels favets

Al mig de l'espai central del claustre neoclàssic (segles XVII-XVIII) s'aixeca a principis del XIX la capella de la confraria de la Puríssima Concepció, els membres de la qual eren coneguts com els Favets.

Aquesta confraria, que data de finals del XV, es va crear per fomentar la devoció a la Puríssima Concepció. Té planta rectangular, amb un petit creuer i absis poligonal, amb coberta ressaltada per una cúpula. Destaca el portal amb un arc d'estil gòtic i decoració escultòrica.

El juny d'aquest any 2018, veient el mal estat en què estava la capella, es va eliminar la brutícia acumulada que donava un aspecte fosc a l'espai; es va netejar i fixar la capa pictòrica; es va

fer un tractament i desinfecció contra els corcs, un envernissament amb goma de laca i el sanejament general de les peces fetes malbé per pintar-les de nou amb els colors originals.

Arxiu de la Seu

L'arxiu de la Seu, ubicat des de 1986 en aquest espai, conserva un fons documental de pergamins i lligalls que van des del document més antic que data del 1098 fins al segle XX. Conté, bàsicament, els documents relatius a l'activitat del capítol de Canonges per la gestió de la basílica i el seu patrimoni, tot i que també s'hi conserven altres fons. Tots els documents dels segles XII i XIII són en pergamí mentre que a partir del segle XIII es va començar a fer servir el paper. Els documents més antics estan escrits en llatí però, a partir del segle XIII, va decaure i comencen a aparèixer en català. A partir del segle XVIII, degut a les disposicions oficials que obligaven a fer servir el castellà en els documents oficials, aquesta llengua abunda al llarg del XIX i XX.

Una bona part de la documentació de l'arxiu de la Seu va ser ordenada pels arxivers, Leonci Soler i March i Joaquim Sarret i Arbós. Malauradament, una part es va cremar en l'incendi de 1713 durant la guerra de Successió i, també, durant la Guerra Civil.

DEL CLAUSTRE ROMÀNIC ALS DOCUMENTS MEDIEVALS

Els valors desconeguts de La Seu

DEL CLAUSTRE ROMÀNIC ALS DOCUMENTS MEDIEVALS

Els valors desconeguts de La Seu de Manresa

Les primitives construccions

El primer document històric que fa referència explícita a Manresa és de l'any 889 i en aquest document es parla indirectament de la seva església doncs es diu que *“Manresa és una ciutat i que hi ha l'església d'aquesta ciutat”*.

Cal suposar que aquesta església, ubicada al cim del Puigcardener, devia ser molt senzilla. Al cap d'una trentena d'anys, en data indeterminada abans de l'any 947, el bisbe Jordi va consagrar l'església de Santa Maria de Manresa, que devia ser d'estil pre-romànic.

Però Manresa es trobava situada en terra de marca o de frontera, circumstància que, a finals del segle X, va propiciar que el cabdill sarraí al-Mansur, després de saquejar, incendiar, i destruir Barcelona, fes el mateix a Manresa.

Després de la destrucció, l'abat Oliba, la comtessa Ermesenda i seu fill, el comte Berenguer Ramon van venir el 1020 a Manresa per reorganitzar l'estructura de les esglésies de Manresa i el seu

foc- l'extensió i rodalia del terme de la ciutat i les parròquies manresanes d'aquells temps, feta pel bisbe Jordi a primers del segle X.

A les darreries del segle XI se suposa que s'inicià la construcció de la Seu romànica, de la qual queden poques restes doncs a sobre s'hi va edificar al segle XIV la Seu gòtica. L'església romànica devia ser d'una sola nau amb una absidiola a cada un dels braços i un absis principal que culminava el presbiteri.

En queden els vestigis dels fonaments i una part del mur septentrional amb una finestra de mig punt romànica i, sobre la qual, hi ha una finestra gòtica. També el portal romànic, que ha estat reubicat a l'entrada al claustre.

Al costat del claustre modern es conserven restes de l'anomenat antic claustre romànic del segle XII, si bé realment és una porxada o petita galeria porticada. Una galeria inferior, formada per tres grans arcades amb pilars que aguanten un segon pis que presenta quatre arcs que recol-

zen sobre columnes dobles amb capitells amb decoracions geomètriques i motius vegetals. Aquest porxo de la vella canònica de Santa Maria és el conjunt monumental més antic que conservem a Manresa.

Posteriorment, l'any 1328 es va començar a construir la basílica gòtica de Santa Maria de la Seu que fou dirigida

pel mestre d'obres Berenguer de Montagut i es va acabar el 1488.

Capella de Sant Agustí

Aquesta capella que es va inaugurar el 1683 servia com a aula del capítol de canonges i actualment fa les funcions de sagristia major del temple.

Antigament hi havia el sepulcre d'alabastre, obra de Josep Sunyer, que conté les despulles del canonge Francesc Mullet que va morir assassinat l'any 1428. Avui aquest sepulcre que es va cremar per Santa Llúcia el 2012 s'ha restaurat i col·locat a la última capella del cantó sud del temple.

A les parets veiem diferents quadres de personalitats relacionades amb la història de la Seu, així com casulles i ornaments litúrgics. A l'entrada hi ha el *canpeo*, emblema basilical conegut popularment amb el nom de “paraigües”.

Ala del calustre que condueix a la capella de Sant Agustí (Genís Sàez)

Actualment també hi trobem les arquetes dels Cossos Sants que normalment són al Museu de la Seu.

Cossos Sants

L'any 1582 el noble Galzeran de Grevalosa, senyor de Castellar va oferir en el seu testament 88 lliures per a fer *“unes cobertes de plata a les caxes en les quals stan reservats los cossos dels gloriosos Cossos Sants”*.

Són dues arquetes d'argent repujat i cisellat, obra de l'argenter manresà Antic Lloreda, que van ser fetes l'any 1613 i 1656 per a la veneració dels Cossos Sants en processons i altres solemnitats principals.

En una, hi ha la imatge de Sant Maurici i, a l'altra, les de Santa Agnès i Sant Fruitós. Són unes cobertes adaptables a les caixes de fusta que contenen les relíquies. Són més llargues, amples i altes que les caixetes i pesen vint-i-cinc quilograms cadascuna.

Les arquetes estan sostingudes per quatre animals mitològics que sostenen l'escut de Manresa i figures de sants, escuts de Catalunya i Manresa i altres figures decoratives.

Arqueta de Sant Maurici

S'observen imatges d'aquest sant amb la vista d'un campament romà situat fora de les portes d'una ciutat, amb la inscripció que l'identifica *“ciutat de Tebes”*. També del seu judici i decapita-

Abans de l'any 947, el bisbe Jordi ja havia consagrat l'església de Santa Maria de Manresa

territori, és a dir, els límits de la demarcació parroquial, al voltant de l'església de Santa Maria.

O sigui que el 2020 farà mil anys de la redotació de l'església de Santa Maria de Manresa que fixava de nou –ja que els documents havien desaparegut pel